

KAKO JE S KULTURO V OBČINI

Naša bogata knjižnica nujno potrebuje nove prostore

Kakšno je stanje kulturnih dejavnosti v občini? Imamo kulturo premalo? Preveč kulturnih prireditev? Kako je organizirana kultura? Kako kulturne ustanove in organizacije koristijo našim občanom, današnjemu socialnemu sestavu naše občine? To smo lahko prebrali v analizi stanja kulturnih dejavnosti v občini Grosuplje, ki je bila pripravljena za razpravo na izvršnem svetu občine in o kateri je pred kratkim razpravljala tudi odbor za kulturo občine Grosuplje. Za naše bralce bomo objavljali članke o problemih kulture v občini po posameznih kulturnih področjih.

Kako je kultura organizirana?

Imamo profesionalno delovno organizacijo na področju kulturnih dejavnosti. To je Zavod za kulturo in izobraževanje s tremi enotami: splošno izobraževalno knjižnico, muzejem Muljava, kinematografijo, v zavod pa sodi še glasbena šola.

Zveza kulturnih organizacij pa skrbi za usmerjanje in koordinacijo ljubiteljske kulturne dejavnosti in organizacijo nastopov amaterskih in profesionalnih kulturnih skupin v občini.

Ob tem je bilo večkrat zastavljeno vprašanje, ali sta za kulturo, ki jo premore občina, zares potrebni dve službi, dvoje administracij, ki na drugi strani zahtevata že kar precej denarja. Denarja pa primanjkuje za samo kulturno dejavnost. Ob tem pa imamo še težnje in resne predloge, da bi se splošno izobraževalna knjižnica ko bo jasno, kaj bo z novo zakonodajo o zavodih - osamosvojila. Krajevne skupnosti naj bi prevzela v upravljanje domove, za katere skrbi sedaj zavod, kinematografe, ki prinašajo samo zgubo, naj bi prevzeli morda zasebniki itd.

Največja kulturna ustanova v občini je prav gotovo

splošno izobraževalna knjižnica, ki je izredno koristna ustanova tako za odrasle, predvsem pa še za šolsko mladino, ki je v občini veliko.

Knjižnica ob izposojanju knjig prireja še razstave, literarne večere in ne pravljice. Njena dejavnost se razen v osrednji knjižnici v Grosuplju razvija še na knjižnih izposojevališčih v Dobropolju, na Krki, v Stični, Šentvidu in v Višnji Gori. V Sloveniji znaša minimalni standard števila knjig v splošno izobraževalnih knjižnicah 2 knjigi na prebivalca, v Grosuplju pa 1,7 knjige na prebivalca. V knjižnici je v začetku leta 1990 bilo 45.696 knjižnih enot.

Obisk v knjižnici iz leta v leto narašča, v l. 1989 je bil za 31 odstotkov večji kot v letu 1986. Lani so si bralci izposodili na dom 105.703 knjižnih enot, v čitalnici pa

je bilo izposojenih 17.067 knjižnih enot. Zaradi kroničnega pomanjkanja prostora je zaznaven padec obiska v čitalnici, kjer je na voljo obiskovalcem le 6 sedežev. V Grosuplju ima naša osrednja občinska knjižnica na razpolago le 140 kv. metrov prostora, tako da so lahko knjige zložene le v zgoščenem zaporedju polic in celo na tleh, da knjižničarjem in bralcem ni mogoč dostop do knjig. Knjižnica bi rabila za redno delovanje in za obstoječi knjižni fond vsaj 1000 kv. metrov prostora. Nevarnost je, da lahko naša knjižnica, če ne bo zagotovila ta normalni prostorski standard, izgubi svojo matičnost in bi morali to prenesti v kakšno drugo občino. Zato je trenutno največji problem kulture v naši občini v tem, kako zagotoviti naši osrednji knjižnici primeren dostojen prostor.

Najbolj iskane knjige, kasete, revije, informacije

KNJIGE

Leljak, R.: Teharje
Radulović, F.: Ljubezni Josipa Broza
King, S.: Hujšaj
Ko lebdijo mize
Holt, V.: Indijska pahljača
Gray, C.: Viktorijin pohod
Kranjc, A.: Dolenjski kraški svet
Savli, J.: Slovenska država Karantanija
Blyton, E.: Zbirka Pet prijateljev
Mebs, G.: Nedeljka
Mayle, P.: Baje me je prinesla štorčija

KASETE

DEAD POETS SOCIETY (Društvo mrtvih pesnikov)
LOOK WHO'S TALKING (Glej no, kdo se oglašja)
NAKED GUN (Gola pištola)
DIE HARD II. (Umri pokončno)
KEKEC
SMRKECI
BISKVITKI
PODGANČEK

REVIJE

Aura
Demokracija
Mladina

INFORMACIJE

Demokracija in mladi
Vzgoja v srednjem veku
Morfološke značilnosti krasa
Kultura v dobi imperializma
Subkulture mladih
Procesi v celicah; krvna zgradba
Reinkarnacija
Varstvo človekovih pravic
Izumi v času antike
Incest: Freudova razlaga
Kultura v obdobju Långobardov...

Likovna skupina »Krog«

Skupina likovnikov občine Grosuplje z imenom »Krog« sodeluje na vseh likovnih prireditvah v kraju, občini in republikli. V občini so imeli letos že štiri skupinske razstave. Vsako leto prirejajo svoj ex tempore. Letos so ga imeli na primer na Muljavi. Člani se udeležujejo tudi mednarodnih ex tempore v Piranu, Rogški Slatini, Cerknici in Škofji Loki. Strokovno se izpopolnjujejo v likovnih delavnicah, ki jih organizira ZKO Slovenije. Letos so se udeležili kiparske delavnice v Goriških Brdih in pa na Slemenu na Koroškem. Vsako leto imajo tudi tradicionalno razstavo za občinski praznik. Tudi letos so jo odprli v Domu obrtnikov. Zgornja fotografija kaže izrez s te razstave. Sicer pa »Krog«, ki kot likovna skupina deluje že 25 let, svojim članom omogoča in finančno pomaga pri organizaciji samostojnih razstav. Letos je bilo takšnih razstav že pet. Člani prenašajo svoje znanje tudi na mladi rod v osnovnih šolah v Višnji Gori, Ivančni Gorici, Dobropolju, Šmarju in Grosuplju. Besedilo: ŠTEFAN HORVAT, Foto: LOJZE ROZMAN

NOVA ŠTEVILKA RESA

Čisto res je, da je v reviji zanimiva bera sodobnega branja

Izšla je dvojna številka revije RES, ki jo izdaja Literarni klub Grosuplje, literarna revija, ki si kot kaže, vztrajno utira pot v širši kulturni prostor. Tudi tokratna številka je, čeprav tega na prvi pogled ni videti, zaradi drobnega tiska, dokaj obsežna. S skromnimi sredstvi, ki jih ima uredništvo na razpolago, je pač treba dobro gospodariti. RES nam prinaša zanimivo bero literature že uveljavljenih pa tudi manj znanih avtorjev in tako uspešno zapolnjuje prostor med SODOBNOSTJO, LITERATURO, MENTORJEM in DIALOGI. Opazna je tudi drugačna urejenost številke, ker je dosedaj uredništvo zagovarjalo simpatično zavestno mladostno »neurejenost«, tokrat pa so prispevki razvrščeni na pozicijo, prevod, prozo, dramatik, zgodbo za film, esej, glosa in mentorski dodatek.

Začenja pa to številko poezija, oziroma Tomaž Salamun s pesmima Dati skalp in Sok iz jagode iz svoje najnovejše zbirke »Koža kače, oko samuraja«. Nadaljuje mladi Jurij Kovič s svojima, kot pravi sam, »komunikativnejšima« pesmima Louvrom in Pogovorom o skupnih razlikah. Sledijo štiri pesmi Iva Frbčarja s skupnim naslovom Za mojim zidom zazidano, ki vidno predstavljajo nadaljevanje njegove zbirke »Kamnaj kameno kamen besedo«. Poleg teh avtorjev objavljajo svoje pesmi še Borut Gombac (Podlaga), Novica Novakovič, Marjan Kukovec in Marjan Grlica.

Ze tradicionalni »Prevod« prinaša tri pesmi (v originalu in prevodu) Zvonimirja Goloba - hrvaškega pesnika, kritika, esejista in prevajalca.

Prozni del začenja Tugo Zaletel s »kettenticklom« (!?) Gola horda v mesečini, sledijo pa Milan Vincetič (Dopolnila), Stanislava Remškar (Ferjanko interruptus), Jelka Zaletel (Tih, tiho je vzvalovilo) in Irena Oblak (Pakti).

Tudi tokrat ne manjka »dramatika«. Zanj je poskrbel Goran Gluvič z Blejskim gradom. Za njegovo pesniško zbirko Zmerjanje lepe Vide dokazuje avtorjevo navezanost na Bled tudi tokratni literarni prispevek.

Popolna novost pa je prispevek Željka Kozinca Kaj in Abel,

katerega je sam avtor poimenoval »zgodba za film«.

V teoretskem delu sta objavljena dva prispevka mladih avtoric iz tradicionalne »literarne šole«, ki jo vsako leto v jeseni organizira grosupeljski Literarni klub na Polzevem. To sta Katarina Predovnik, ki razmišlja o pesniški zbirki Gorana Gluviča »Zmerjanje lepe Vide«, ki je izšla lani v zbirki ROB in pa Irena Oblak, ki ob pesniški zbirki »Kamnaj kameno kamen besedo« Iva Frbčarja, izšli lani v zbirki Emonica pri istoimenski založbi, razmišlja o kamenosti, kamnanju besede in umetniškem ustvarjanju.

Nekaj besed o zbirki »Kamnaj kameno kamen besedo«, ki bodo

osvetlile »njegovo krhko tkanje, stikano iz lahkega trepetanja trenutkov /ki ga je moč ustvariti samo z jezikom/ in ga golega položiti v današnje gluho...« je v eseju prispeval Ivo Frbčar sam.

Revijo zaključuje Tugo Zaletel s »pikajočo« glosa Kaj nas uči pesem o osici Maji? in pa poslovnim pismom dosedanjega mentorskega dodatka »Semenje«, ki bo poiskalo drugačo formo, prav verjetno kot občasen dodatek glasila posamične šole iz občine Grosuplje, ki bi ga urejali sami učenci ali dijaki.

Uredniški odbor verjame, da je z uredniško politiko, ki zagovarja raznolikost prispevkov in kvaliteto, na pravi poti, kar dokazuje obilo pisem in novih prispevkov. V literarnem klubu in uredništvu upajo, da bodo za naslednjo številko prispevke že tudi honorirali.

Do naslednje številke vas s polico v branje vabi značilno črno/rumena naslovnica literarne revije RES.

(I. F.)

NAMESTO HUMORESKE

Naše jezikovne težave

V naši občini imamo poleg gospodarskih in političnih tudi jezikovne težave. Prve in druge bosta rešila že Demos in ljubi Bog, pri tretjih si pa lahko pomagamo tudi sami.

Mest pri nas nimamo, da bi nas kvarila, občinsko središče pa vendarle imamo. To je Grosuplje.

Kam torej vodijo vsa naša pota in se stekajo vsa naša sredstva? Na Grosuplje, lahko tudi v Grosuplje.

Od kod prihajajo odloki, predpisi, obljube in druga sreča?

Z Grosupljega, tudi iz Grosupljega, slabo je, če kaj kane iz Grosuplja, mirno pa lahko zavrnemo vse, kar pride iz Grosupelja.

Kje torej vlada modri Demos? Na Grosuplju, seveda tudi v Grosuplju, vprašanje je, če tudi v Grosuplju, prav gotovo pa ne v Grosupljah.

Kateremu podeželskemu centru je Trend prilil korec slave? Grosupljemu, kakšno kapljo tudi Grosuplju, čisto nič pa Grosupljam.

V naši občini pa živijo srečni ljudje tudi v manjših centrih, npr. v Ivančni Gorici, v Višnji Gori, nekateri celo v Dednem Dolu, na Rdečem Kalu, na Malem Vrhu in v Velikem Črnelem in tako dalje vse do Gorenje vasi.

Kje in kako pa Vi živite? Pišite nam!

MIHAEL GLAVAN

Kulturni dogodek leta

Grosuplje že dolgo ni doživelo takšnega navdušenja, kot v sredo, 21. novembra zvečer, ko sta v avli osnovne šole Louisa Adamiča na skupnem celovečernem koncertu nastopila znani slovenski vokalni ansambel NEW SWING QUARTET in Pihalni orkester Grosuplje. Četita Ota Pestnerja se je odpovedala honorarju, oziroma: namenila ga je svojim kolegom pihalcem iz Grosupljega, za njihovo uspešno rast. Pohvalna poteza v tem času sedmih suhih krav za kulturo in vse večjega egoizma. V spomin na kulturni dogodek leta v grosupeljski občini objavljamo fotografijo vrlih Celjanov.